

Sygn. akt II CSK 770/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku S.J. i I.T.

przy uczestnictwie B.M., W.M., A.W., M.L.M. i J.L.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy S. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej.

W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik wnioskodawcy S.J. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 16 maja 2018 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym nie zaś faktycznym albo wynikającym z twierdzonych przez skarżącego uchybień Sądu, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Odnosząc powyższe uwagi do pytań przedstawionych w skardze kasacyjnej, należało uznać, że nie mają one cech istotnego zagadnienia prawnego przyjętego w judykaturze Sądu Najwyższego.

Kwestia objęta pytaniem była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, a także została dostrzeżona w doktrynie. Podzielić należy stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 maja 2014 r., V CK 324/13 (Lex nr 1491333), że więź prawna istniejąca między współwłaścicielami nieruchomości będącej przedmiotem wniosku o stwierdzenie zasiedzenia w połączeniu z przewidzianym w art. 13 § 2 k.p.c. nakazem odpowiedniego stosowania przepisów o procesie w postępowaniu nieprocesowym uzasadnia odstępianie od wyrażonej w art. 378 § 1 k.p.c. zasady związania granicami apelacji i wyjście poza podmiotowe granice zaskarżenia postanowienia sądu pierwszej

instancji, nawet jeśli uczestnicy na korzyść których apelacja została uwzględniona nie ponieśli żadnych opłat sądowych. Przedstawione stanowisko Sądu Najwyższego było podstawą rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, należy zatem uznać, że Sąd ten prawidłowo zastosował normę zawartą w art. 378 § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Z powyższych względów należy również przyjąć, że nie wystąpiła przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przyczyną kasacyjną w rozumieniu tego przepisu jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów. Przez tę rozbieżność należy rozumieć brak zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w którym mają zastosowanie te same przepisy. Rozbieżności tej nie ma w sytuacji, w której sądy wysnuwają odmienne wnioski prawne, a następnie wydają różne orzeczenia w sprawach o różnym podłożu faktycznym, przy braku tożsamyh lub bardzo zbliżonych ustaleń faktycznych. Nie należy więc zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności orzecznictwa – naturalnej i uzasadnionej – z rozbieżnością, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny i ewentualnej eliminacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 nr 2, poz. 29).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi ponadto do wniosku, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. W skardze kasacyjnej bowiem nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego, widocznego od razu bez potrzeby głębszej analizy, naruszenia przepisów „prawa materialnego” (na co powoływał się skarżący) oraz, że w wyniku takiego naruszenia zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

as]

aj

